

Robert Wilson/

TAPIO WIRKKALAN PUISTO

TAPIO WIRKKALAN PUISTO

Kun Robert Wilson piirsi puiston suunnitelman, se muutti paikan latteasta suorakaiteesta dynaamiseksi ja siihen työntyvän neliön määräämäksi. Itse puisto on tasainen nurmikenttä, jossa tammi ja kolme pihlajaa tuntuvat ikään kuin keskustelevan keskenään taidepuiston yli. Taidepuistoneliö jakaantuu yhdeksään, pensasis-tutuksilla rajattuun huoneeseen, joissa on käytetty erilaisia pin-tarakeiteita ja kotiin viittaavia taide-elementtejä.

Orapihlajapensasaidat tulevat olemaan aikanaan suunnitelman mukaisesti 160 cm korkeita. Laiturimaiset alhaalta valaistut polut johtavat nurmikon yli taideteoksen sisääntuloihin kahdel-ta suunnalta. Mustat korkeat teräksiset U-muotoiset elementit muodostavat sisääntuloportit. Kummankin edessä on pieni, auki oleva ovi. Kun taiteilija kertoi oviin liittyvän sitaatin; *”katso, asetan eteenne avoimen oven, jota kukaan ei voi sulkea”* se tun-tui heti viestivän, että puisto tarjoaa kävijälle yksityisyyttä julki-nessa tilassa; asukkaat voivat järjestää sinne tapahtuman ja se on myös näyttelyjä ja esiintymistä varten.

Puistoneliön nurkkahuoneet on valaistu alhaaltapäin, ja niiden voi kuvitella kuvaavan Suomen tuhansia järviä. Korkeat graniit-tikivipaadet kahdessa nurkkahuoneessa on louhittu lujimmis-ta suomalaisista kivilaaduista ja ne ikään kuin tasapainottavat sommitelmaa. Niiden voi kuvitella kuvaavan metsiä. Yhdessä alhaalta valaistuista huoneista pyörivien istumakivien keskellä on käytetty marmoritakka, johon voi tilata tulen muutamaksi tunniksi. Toisessa huoneessa on tiukasti pinottu halkopino, joka toteutetaan pronssista. Nämä huoneet kutsuvat osallistumaan ja esiintymään.

Kahdessa puupintaisessa huoneessa on tikkumaiset hevosveis-tokset; iso ja pieni pronssihevosveistos. Istumapaikkoina niissä toimivat pitkät mustat teräspalkit.

Puiston avajaiset 22.10.2012

kuva: Tarja Trygg

Polku

kuva: Päivi Kiuru

Punaiset kivipaadet

kuva: Päivi Kiuru

Mustat kivipaadet

Takka

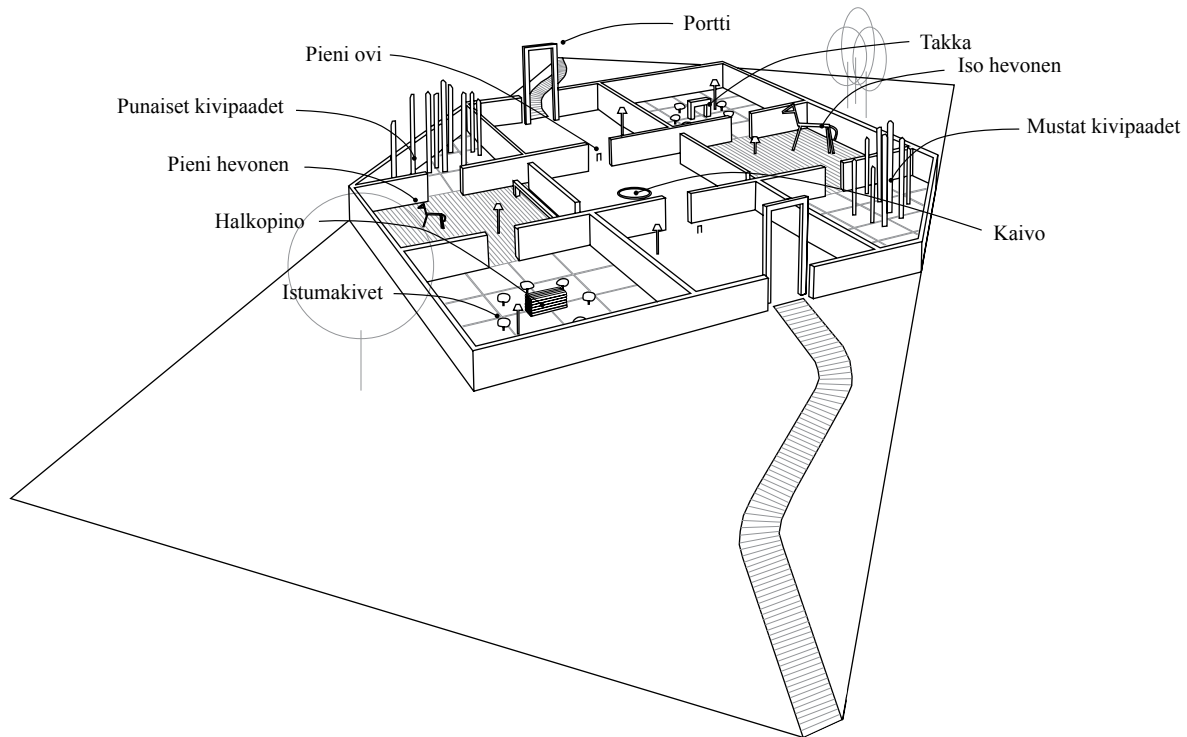

Iso hevonen

kuva: Tarja Trygg

kuva: Tarja Trygg

kuva: Tarja Trygg

Puiston neliön muoto luo vahvan, itsenäisen olemisensa kerrostalojen väliin. Sen diagonaalinen liike ikään kuin räjäyttää arjen ja tylsyyden pois paikalta. Puiston keskelle sijoitettu kaivo, joka porautuu loputtomana sylinterinä maaperään, muistuttaa halkaisijaltaan Arabian tehtaan piippua. Se kertoo maahan vuosikymmenien aikoina heitetyistä posliininsirpaleista ja myös siitä, että Helsingin kaupunki on nyt puhdistanut maaperän asuinpaikaksi uusille asukkaille. Kaivossa on sininen valo ja sieltä kuuluu lapsen ääni, joka kertoo suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi eräästä Tapio Wirkkalan unesta, jonka taiteilija kirjoitti päiväkirjaansa (17.3.1977):

”Nukuin. Näin merkillistä unta. Neliöitä, joiden alueet oli jaettu. Ne olivat valkoisia neliöitä. Harmi etten muista. Se tuntui siltä, että ratkaisu olevaan, koko elämälle on niissä. Niiden alueellinen arvo oli määritelty. Niissä oli aina pieni piste, joka oli arvon paikalla. Se arvo oli onnellisuus. Kummia unia.”

Tapio Wirkkalan puisto luo asukkaiden ja kaupunkilaisten arkeen juhlevia hetkiä ja paikkoja tunnelmineen. Näkökulma siirtyy teoksesta käyttäjälle, puiston kokijalle.

Puisto sijaitsee osoitteessa Arabiankatu 13. Arabianrantaan pääsee Helsingin keskustasta raitiovaunuilla 6 ja 8 sekä busseilla 68, 71 ja 71V. Bussi 74 lähtee Hakaniemestä.

www.arabiahelsinki.fi

www.hel.fi/hki/Taimu/Etusivu

arts.aalto.fi/fi/services/arabianranta

Teksti: Tuula Isohanni, TaT, Aalto-yliopisto

Taitto: Päivi Kiuru, Aalto-yliopisto

Paino: Lönnberg, 2012

Pieni hevonen

Halkopinohuone

Puisto lumen alla

TAPIO WIRKKALAN PUISTON TAUSTAA

Arabianrannan asuinalueen kerrostalojen sisäänkäynnit erottuvat toisistaan taiteen avulla, ja taidetta on myös yhteispihoilla ja julkisessa tilassa. Tämä perustuu kaupungin prosenttiperiaatteeseen eli rakentamisen kanssa samaan aikaan kohteisiin ovat valmistuneet myös uniikit taideteokset. Alue muodostaa Helsinkiin yhdessä Arabian/Fiskarsin tehtaan ja alueella sijaitsevien taiteen alojen oppilaitosten kanssa ainutlaatuisen designkaupunginosan.

Arabianrannan asuinalueen kadut ja aukiot on nimetty tehtaalla työskennelleiden muotoilijoiden mukaan. Alkutilanteessa Tapio Wirkkalan puistoksi nimetty paikka oli sorainen suorakaide, joka toimi väliaikaisena paikoitusalueena. Arabianrannan puistona toimii läheinen Vanhankaupunginlahden rantapuisto, joka liittyy Viikin luonnonsuojelualueeseen ja yhdistää alueen pyörä- ja kävelyteillä kaupungin keskustaan ja itäisiin kaupunginosiin. Tämän luonnon puiston vastakohdaksi tiiviisti rakennettuun ympäristöön on Robert Wilson suunnitellut tunnelmaltaan ainutlaatuisen taidepuiston ja kokonaistaideteoksen, jossa luonnonelementeistä valo on pääroolissa.

Ehdotus Robert Wilsonista puiston suunnittelijaksi tuli taiteilija Maaria Wirkkalalta. Wilson tunnetaan yhtenä aikamme merkittävimmistä ohjaajista, mutta hän on myös tunnustettu kuvataiteilija ja koulutukseltaan arkkitehti. Hän suunnitteli paikalle intensiivisen tilan, jossa kaupunkilaiset voivat kohdata toisensa ja johon voidaan järjestää taidenäyttelyjä ja tapahtumia. Puiston toteuttamisesta ovat vastanneet Helsingin taidemuseo ja kaupungin rakennusvirasto. Teos kuuluu Helsingin taidemuseon kokoelmiin (2012).